

1 Timoti

Okoro buk nukan onoktapau

Pol nukas Timoti jer we muruwon. Timoti ko Esia provins pakan, kon momok ko Krik ro, kon anak ko Juda asir. Pol nukas Jisas nukan ämän tamare rawa, ko kiro ämän roumoi, kon wou epar mowon. Kesernuk, Pol ko Timoti aparwon kon onok eposek, okon, nuka pak sarau me ariaun sare muruwon. Kiro ämän Aposel 16:1-3 opok rau. Pol nukas Timoti ko Efesas mena Anut nukan roasiret kamwaraun sarau nuruwon.

Pol nukas Timoti keser jer we murowon, “Na roasiret Anut nukan ämän tamarauria, na Anut nukan epar ämän karar tamaram. Owon, karauk sätäiäi roat akas Anut nukan roasiret aru marauriäi. Ak keser awariäi, ‘Ak karauk o wa jau, ak asir ra ro ra wa owau’ awariäi, okon, na Anut nukan roasiret jekur kamwaram. Na Kristen roasiret kamwaraun roat näunäu akan onok eposek orip sare maram. Keserta, akas kiro roasiret kamwaraiei. Ak jekuriar Anut nuka jou muri rawaiei.”

Pol nukas ätäi Timoti auruwon, “Efesas mena tupsiu atap atap rai, okon, na sakaurar Anut nukan roasiret erekapu kamwar.”

Okoro puk tainoraun ämän

1:1-2 Pol nukas Timoti ‘pere’ auruwon.

1:3–20 Pol nukas Timoti ko Anut nukan ämän epar senes roasiret tamaraun rai auruwon. Ko karauk ämän kon ronkat pakas wa tamaraun rai auruwon.

- 2:1-15 Roasiret ak Anut nuka karar jekuriar jou muraiei.
 3:1-16 Roat onok eposek orip ak roasiret kamwaraiei.
 4:1-21 Pol nukas Timoti nukan sarau rapor maun auruwon.

Pol nukas kon ämän onoktorowon.

¹ Is Pol, is Krai Jisas nukan ämän oi ariaim ro. Anut nukas ik imäikowon. Ik Krai Jisas ätäi kowaun kame raum. Awas is sare murosa, is Jisas nukan ämän oi ariaim.

² O Timoti, is Jisas nukan ämän tamare raita, na nan won Jisas mesin epar momon, okon, na isan mokoï senes. Is na okoro jer we musom. Is Anut keser aurim, kon wou näu oripas na sareisianik, na mesin wouti monuk, Anut, iken Momonek pak iken Näwäu, Krai Jisas awas na pak erek rausa, nan won päurar rawai.

Ak sätäiäi roat akan ämän wa tainorau.

³ Is Masedonia provins potaurianik, na kar sakau ämän aisomin. Is kiro ämänir na ätäi aisom. Isan ronkat na Efesas näu mena raianik, Kristen roat ämän sakau awaram. Ak roasiret Anut nukan ämän tamareanik, karauk sät ämän pak tururmoi, wa tamarau rai awar.

⁴ Na kiro roat ak erar kinin pak akan askanai akan enmaka mesin wa tamarau rai awar. Kiro mesin roasiret auräteäi. Kis ak wa sarwarai. Ak akan woiaka Jisas mesin epar mia, kon sarau maiei kis epar ak sarwarai.

⁵ Ik kiro sakau ämän awarom, kiro kon onoktapau kesek: iken woiok ukun wäpik raianik, iken ronkat ik onok aru momun rai wa aikiäu, iken

woiok epar momun sakau me raumoi, ik iken woiokos jaunokot mesin meiäm.

⁶ Karauk roasiret ak kiro onok eposek utomoi, ak ämän sepuk sepuk mesin auräteäi.

⁷ Ak karauk roasiret Anut nukan sintore ämän äpu maun tamarauriäi. Utianik, akasar akan ämän areai nukan onoktapau aka jekur äpu wa. Ak nais kiro onok mesin sakau areai, utianik, akasar aka kon onoktapau ak äpu wa.

⁸ Ik äpu sintore ämän kiro eposek. Kar ros Anut nukan ronkat tainorianik, kiro sintore ämän jekur ninaräi kiro eposek.

⁹ Ik äpu Anut nukas sintore ämän roasiret onok eposek miäi mesin jer we marau wa. Ko roasiret onok aru miäi jekwaraun jer we marowon. Kiro roasiret ak sintore ämän nais wa tainoriäi, ak roat näunäu akan ämän wa tainoriäi, ak Anut mekesirak nuriäi, ak karauk onok aru miäi. Ak Anut nukan onok wa tainoriäi, ak omnokoupaian onok tainoriäi. Ak akan momonakat, aninakat akwarona, meiäi, ak karauk roasiret nais akwarona, meiäi.

¹⁰ Ak karauk roat akan asiret pak ariai, ak aka aka sapum onok aru murateäi. Ak karauk roasiret päu imwareanik, akan sarau roasiret (slev) saräun keseriäi, ak sät ämän äiäi, paip maun ses opok ak sät ämän miäi. Ak karauk onok aru nais ak Anut nukan ämän tainorau wa ätär maraun keseriäi. Anut nukas kon sintore ämän kesek roat jekwaraun jer we marowon.

¹¹ Anut nukan ämän kiro Ämän Eposek epar senes. Anut nukas is roasiret awaraun airowon. Kiro Ämän Eposekus ik keser aikou, Anut ko epar enip jou orip, okon, ik kon enip orip orip oik jou

mau.

Anut nukas Pol sarenuk, kos Anut 'pere' auruwon

¹² Krai Jisas, iken Nāwāus is sakau ironuk, kon sarau moram. Kon ronkatis is kiro sarau maun itok, okon, ko is kon sarau muraun sare murowon. Keseria, is ko 'pere' aurim.

¹³ Meter, is Jisas nukan sarau mau wa opok, is kon enip opok jeje āmān momoi, orip orip kasi penuk, kon roasiret sosop aru mareāimin. Utianik, Anut nukas isanun wouti mowon, owon, isan woi Jisas mesin epar mau wa opok, is kiro onok keseriāimin. Kiro ses opok, is āpu wa kon amukup kiro onok aru momin.

¹⁴ Utianik, iken Nāwāu kon wou nāu oripas is eposek senes sareirowon, okon, is Jisas mesin woi epar mianik, karauk roasiret akanun woias meieāim, owon, is āpu ik erekapu Krai Jisas pak pasar raum.

¹⁵ Okoro āmān kiro epar senes. Ak kiro āmān jekur rowe. Krai Jisas ko omnokou opok roasiret onok eposek miāin imwaraun kowau wa, ko roasiret onok aru miāin imwaraun kowon. Karauk roasiret onok aru miāi, utianik, akan onok aru nāwāu wa, isan onok arus akan onok aru erekapu itimwarowon.

¹⁶ Utianik, Anut nukas is mesin wouti mowon. Kiro owon, Krai Jisas nukas karauk roasiret kon wou pāurar raiāu onok ātār maraun keserwon. Is ro aru senes, utianik, Jisas kon wou pāurar oripas is imāirowon. Is kiro totok senek raim. Roasiret ak kon onok is opok keserwon aparia, akan woiaka Jisas mesin epar mianik, ak ko pak awau orip orip rawaun itok.

¹⁷ Ko iken kamoikeäu ro nāwāu orip orip raiäu, ko meieäu senek wa. Ik iken amiokos ko aparau senek wa. Ko karar iken Eit. Kon enip jou nāwāu orip, okon, ik orip orip jou murau. Epar.

¹⁸ O Timoti, na isan mokoi senek. Is na kiro sakau ämän isom. Isan ämän pak kiro Anut nukan ämän meter na mesin äiewon pak au karar rair. Na kiro ämän sakau atomoi, na marai ro senek, onok aru pak sakau weräiäüm.

¹⁹ Keseria, nan won epar momon sakau atomoi, nan wonas na onok aru momon rai wa aisai. Karauk roat akan woiakas ak onok aru moin awarona, ak kiro rowau wa, okon, akan woiaka epar moin, kiro ous ai auk opok aru miäwon senek keserin.

²⁰ Aimenius Aleksanda ori, au kesek roat senek, okon, is au Satan nukan ipokup matomin. Keseria, au Anut ätäi jeje ämän wa auraun äpu maieir.

2

Anut auraun ämän Pol nukas Timoti auruwon.

¹ Is amke sakau ämän keser aisom, na Kristen roasiret awarota, ak karauk roasiret sarwaraun mesin Anut auraiei. Roasiret ak owo osap owaun ronkateäi, ak Anut auraiei. Ak orip orip Anut 'pere' auraiei.

² Ak omsau kamwareäi roat näunäu, king pak karauk roasiret ak sakau orip pak ak sarwaraun mesin Anut auraiei. Kos kiro onok kesernuk, ik opok karauk onok aru wa päi, ik woiok päurar orip raianik, Anut nukan inkaruru raumoi, kon onok eposek karar tainori rawau.

³ Akan auriai onok eposekus Anut, iken imäikowon ro, nukan wou ereriäu.

⁴ Kon ronkat roasiret erekapu imwaronuk, ak kon epar ämän onoktapau äpu maiei.

⁵ Anut karar rau. Roasiret Anut pak kampai rau ro karar rau. Kiro ro ko Krajs Jisas.

⁶ Ko nukasar am äpäs opok meieanik, roasiret erekapu akan onok aru pakan kon karianas kau marowon. Ko kesernuk, ik äpu kar omre Anut nukas sare mowon opok, ko roasiret erekapu imwarai.

⁷ Kiro onokun, Anut nukas is Jisas nukan ämän oi araun ro pak, karauk omsau pakan roasiret kon ämän awaraun pak sare murowon. Is kiro ämän sätäiäu wa, is epar ämän arem. Is karauk omsau pakan roasiret kiro epar ämän tamaroita, ak kon onoktapau äpu mianik, akan woiaka epar maiei.

⁸ Isan ronkat kesek tup aparaun omre opok roat omsau erekapu ak akan woiaka Jisas mesin epar moin ipiak oik mianik, Anut auraiei. Ak onok eposek karar tainorianik, ak kasiaka wa päu, wa ketäiäu.

⁹ Asiret nais awaraurim. Ak jekur ronkatenai, akan mer makaiei. Karauk roasiret akas apwareanik, eposek äiäun mesin tapiaka urik jekur putarianik, mer gol ra, kiroi eposek ra, omjo eposek senes aiauk näwäus kau miäi, kesek mer makaun wa ronkatäu.

¹⁰ Utianik, Anut nukan ämän tainoriäi asiret akan mer, kiro akan onok eposek. Ak onok eposek keserna, karauk roasiret ak apwareanik, eposek äiäiei.

¹¹ Asiret ak roat akan inkaruru äiäurur raianik, akan ämän jekur rowaiei.

¹² Isakasar kar asir inikerta, kos roat Anut nukan ämän wa tamarai. Is ko inikerta, ko sakau oianik, roat wa kamwarai. Ko kar ämän wa aräi, ko asor rawai.

¹³ Owon, Adam ko Anut nukas make ate mōmara, Ewa ate mowon.

¹⁴ Adam nukas amke sät ämän tainorau wa. Utianik, Ewa nukas amke kiro sät ämän roianik, Anut nukan sintore ämän espäiewon.

¹⁵ Utianik, asiret akan sarau kiro mokoi owaun. Ak kiro kesermana, ak Jisas mesin akan woiaka epar momoi, onok eposek karar me raianik, akan ronkat akasar jekur kameanik, karauk roasiret mesin woiakas meiena rai, Anut nukas ak ätäi imwarai.

3

Kristen roasiret kamwareäi roat akan ämän.

¹ Okoro ämän epar senes. Kar ros ko Anut nukan roasiret kamwaraun ro saräun sakau ronkatäi, ko epar kar sarau eposek maun wous weäu.

² Kar ro ko Anut nukan roasiret akan kamwaraun ro rawaun, ko karauk onok aru wa miäu. Ko asir kararan ro raiäu. Ko äiäurur tane raumara, kon ronkat nukasar jekur kameäu. Ko onok eposek tainoriäu. Ko kar menan roasiret kon owa imware potomoi, jekur kamwareäu. Ko roasiret ämän tamareäu ro eposek raiäu.

³ Ko an sakau sosop wa jeäu. Ko kasak kurte wa peäu. Utianik, ko karauk roasiret pak päurur

raumoi, ak pak ämänis wa weräiäu. Ko aiauk sosop owaun wa ronkateäu.

⁴ Kon tupsiu jekur kamwareäu. Kesernuk, kon mokoit akas nais momonakan ämän erekapu tainoriäi.

⁵ Ko kon tupsiu jekur wa kamwaronuk rai, owose ko Anut nukan roasiret kamwarai?

⁶ Kar ro rusapai ko Jisas mesin wou epar mowon kos roasiret wa kamwarai. Owon, ko kiro sarau owon pakas kon enip oik monuk rai, Anut nukas meter Satan nukan onok aparianik, wasare muruwon senek, kos kiro ro kir keserai.

⁷ Kar ro ko kasikan roasiret akan amiakap onok eposek miäu kos karar Anut nukan roasiret kamwarai. Keserianik, karauk roasiret akas kon enkup aru ämän wa muraiei. Ko Satan nukan im opok wa nai.

Kristen roasiret sarwareäi roat.

⁸ Roat ak Anut nukan roasiret sarwaraun ak nais onok eposek miäi. Ak roasiret akan amiakap roat eposek raumoi, ak oiaksau oiroror wa miäi. Kiro roat ak an sakau sosop wa jeäi. Ak karauk roasiret atonwareanik, akan aiauk owaun wa ronkateäi.

⁹ Ak akan woiaka uru, ak Anut nukan amukup ämän wäpik äpu momoi, Anut nukan epar ämän mesin akan woiaka epar moin kiro sakau ate rawaiei.

¹⁰ Ak karauk roat akas akan onok miäi kiro ate apwaromoi, akan onok itok äiena rai, kiro epar ak kiro sarau maun itok.

¹¹ Akan wariakat nais keseriar onok eposek tainormoi, karauk roasiret akan enmakap ämän

wa miäi. Ak akan ronkat akasar jekur kamemoui, akan sarau erekapu eposek karar maiei.

¹² Roasiret sarwareäu ro ko asir kararan ro raumara, ko kon tupsiu jekur kamwareäu.

¹³ Roasiret sarwareäi roat ak akan sarau eposek momoi, akan roasiret amiakap enmak jou orip rawaiei. Keseria, ak Krai Jisas mesin woiaka epar moin kiro roasiret akan amiakap tai raianik, amop awaraun itok.

Anut nukan roasiret sarwaraun sarau kiro nãwãu senes.

¹⁴ O Timoti, is na siatap kurte kowaun ronkatem. Utianik, is na okoro jer we musom.

¹⁵ Owon, is na siatap kurte wa koita rai, ik, Anut nukan roasiret, owose rawam na aisaun okoro pas jer we musom. Ik Anut nukan tupsiu karar. Anut nuka orip orip awau raiäu. Ou tutus ou sakau ateäu senek, ikes Anut nukan epar ämän sakau ateäum.

¹⁶ Anut nukan ämäiwan ämän nukan onoktapau kiro nãwãu senes. Anut nukan ämänis ik keser amop ätär mukiäu,

‘Ko iken amiakap ro epar pewon.

Anut nukan Osou Nãus kon onok kiro eposek senes ätär mukowon.

Anut nukan sarau eitek akas erekapu kon sakau aparin.

Ko tainoriäi roat akas kon Ämän Eposek karauk omsau pakan roasiret erekapu awaroin.

Keserna, omnokou pakan roasiret sosop ak akan woiaka ko mesin epar moin.

Ko Anut nukas ätäi omar oik imäi tonomoi, enip jou muruwon.’

4

Karauk sät ämän tamareäi roat päiei.

¹ Anut nukan Osou Näus ämän amop keser äiäu, tawa karauk roasiret ak akan woiaka Jisas mesin epar moin, kiro utaiei. Kesermana, ak osou aru akan sät ämän pak Satan nukan eitek akan ämän pak tainoraiei.

² Karauk sätäiäi roat akas roasiret atonware-anik, sät ämän awareäi. Kiro roat akan ronkat kiro ain sopous aru marowon senek, ak akan ronkat pakas owo onok näu, owo onok aru, ak äpu wa.

³ Kiro sätäiäi roat akas roasiret keser awareäi, 'Ak wa ouratäiäu'. Akas ak karauk o jaun utaun tämareäi. Akan ronkat ak Anut nukan amukup ukun orip saräiei rai keseriäi. Utianik, ik äpu Anut nukas o erekapu jaun ikowon. Kesernuk, inok roasir ko kon wou Jisas mesin epar mianik, kon epar ämän roumoi, äpu momara, ko Anut 'pere' aurianik, kiro o erekapu jaun itok.

⁴ Anut nukas osap erekapu ate mowon kiro eposek. Kar osap aru rai, wa sauk mau. Utianik, Anut 'pere' aurmoi, osap erekapu owau.

⁵ Anut nukan ämän pak nuka auriäum pakus o erekapu Anut nukan amukup eposek sarena, ik jaun itok.

Krais Jisas nukan sarau ro eposek.

⁶ Timoti, na Anut nukan ämän orip orip ninare-moi, kiro ämän mesin nan won epar mianik, na orip orip tainoriäum, okon, naka jekur sakau tai

raianik, okoro ämän eposek isas na jer we musomin, karauk woiaka epar moin roat awarota rai, na Krais Jisas nukan sarau ro eposek rawam.

⁷ Utianik, karauk roat akas askanai akan kinin pak roasiret akan ronkatis kinin erar miäi pak, mareäi, na kiro roat pak wa rawau. Kiro kinin Anut nukan ronkat tainorau wa. Na Anut nukan onok eposek orip orip jekur tainormoi, kon sarau ro eposek saräm.

⁸ Na äpu ik iken enmoksau sakau maun sarau miäum, kis ik eteinak isanaikai. Utianik, ik Anut nukan sarau sakau mam, kis ik eposek senes isanaikai. Kos ik rusapai omnokou opok awau rauta, isanaikai. Tawa, ik omar oik tone rauta nais, isanaikai.

⁹ Is kiro ämän arem kiro epar senes. Roasiret kiro ämän roianik, woiaka epar maun itok.

¹⁰ Ik kon ämän tainormoi, sarau sakau miäum, owon, Anut nuka orip orip awau raiäu, ko roasiret erekapu imwaraun ronkateäu. Epar, roasiret ak akan woiaka ko mesin epar moin kos ak imwarai. Kesernuk, ik ko mesin iken woiok epar mianik, kos ik imäikaun kame raum.

¹¹ Na kiro ämän roasiret sakau awaroinam, jekur tamar.

¹² O Timoti, na mokoiauwau, okon, na karauk roat inikwarota, na erar ro rai enmatap ämän wa maiei. Na onok eposek senes mota, karauk Kristen jaunokot akan woiaka epar moin ak nan onok aparmoi, tainoraiei. Na ämän eposek mam, na onok eposek orip me rawam, nan wonas akanun meiäm, nan won Jisas mesin epar momon kiro sakau atam, na karauk onok aru wa mau, onok

eposek karar tainoram.

¹³ Is kurte wa koita rai, nas roasiret Anut nukan ämän ninare mareanik, kiro ämän rapor tainoraun awareanik, onoktapau jekur tamaram.

¹⁴ Kiro sakau Anut nukas isowon, kiro na wa ämäi mau. Meter roat näunäu akas akan ipiaka nan tapan opok mianik, na mesin Anut nukan ämän mona, kos kiro sakau isowon, okon, na kiro sakau orip sarau mam.

¹⁵ Keseria, kiro onok eposek wa utau. Na kiro onok jekur tainornam, nan wonas kiro sarau mesin meie. Keseria, na sarau jekur mota, roasiret akas nan sarau eposek sarenuke, aparaiiei.

¹⁶ Na nakasar nan onok jekur kameinam, nan roasiret tamaraun sarau kiro jekur mo. Na kiro sarau jekur mota rai, kiro sarau pakas Anut nukas na imäisianik, nan jaunat ak nan ämän roianik, tainoriäi ak nais imwarai.

5

Timoti nukas owose Anut nukan roasiret kamwarai.

¹ Timoti, na kar koiam ro onok aru monuk, wa kerau, na nan momon ämän äiäurar auriäum senek, kiro ro nais kir keseram. Na nan aunat amunat jekur kamwareäum senek, karauk roat nais jekur kamwaram.

² Na nan anin isanariäum senek karauk emas asiret nais jekur sarwaram. Na nan äpinat sarwareäum senek karauk asiret nais rapor sarwaram. Keserta, karauk roasiret akas na sapum onok miämon rai wa äiäiei.

³ Utianik, wäimäs asiret ak karauk roasiret akas ak wa kamwarona rai, nas jekuriar kamwaram.

⁴ Utianik, wäimäs asiret ak akan mokoit ra, akan asanakat rauna rai, kiro mokoit asanakat nas ak Anut nukan onok tainoraun tamarota, ak kiro asiret kamwaraun jekur tamaram. Owon, meter kiro emas asiret akas ak jekur kamwaroin senek, akas pak ätäi ak kamwaraiei. Ak kiro onok eposek keserna, Anut nukas kiro onok mesin wou ereriäu.

⁵ Inok wäimäs asir ko kar ros kamäu wa, ko osap wäpik rau, ko kon wou Anut mesin epar momoi, pututu sankeu ko orip orip Anut nukas ko isanaraun kume raianik, Anut auri rawai.

⁶ Utianik, inok wäimäs asir ko kon enipsau nepipiraun ronkateanik, sapum onok me ariäu, kos 'isaka awau raim' äiäu, utianik, kon totok kiro meiewon.

⁷ Keseria, na wäimäs asiret ak akan tupsiu pak kiro sakau ämän awar. Keserta, karauk roasiret akas akan enmakap ämän wa maiei.

⁸ Utianik, inok roasir ko kon tupsiu pak aikut pak nukasar jekur kamwarau wa, kon wou epar mowon kiro nukasar utou. Karauk roasiret akan woiaka epar mau wa, ak kiro onok aru wa keseriäi. Keseria, kiro roasir akan onok aru näwäu senes.

⁹ Na karauk wäimäs asiret akan woisan 60 orip wa akan buk opok akan enmaka wa jer we mau. Na karauk wäimäs asiret akan woisan 60 itimorin, akan enmaka karar jer we mo. Keserta, woiaka epar moin roasiret akas erek tururianik, kiro asiret sarwaraiei. Kiro emas asiret ak roat karar tuku oi raiän.

¹⁰ Kiro asiret emas mau wa opok ak sarau eposek miäin, okon, karauk roasiret akan amiakap akan enmaka jou orip. Kesek asiret ak akan

mokoit rapor kamwareäin, ak kar menan roasiret akan owa imware poteanik, o areäin. Ak akasar akan enmaka wa jou miäin, okon, Anut nukan roasiret akas jekur sarwareäin. Ak apu pakas kouna, akan isiaka an kosor mareäin. Karauk roasiret usu orip akas sarwareäin, ak akasar orip orip sarau eposek miäin. Kesek asiret karar akan enmaka jer we mo.

¹¹ Utianik, wäimäs asiret ak emas senes mau wa, akan enmaka wa jer wäu. Owon, akan woiaka siräianik, ätäi ro awau owaun ronkat penuk, ak Krai mekesiraka nuraiei.

¹² Keserna, ak amke Krai pak kon sarau maun paip moin patiraiei, okon, ak Anut nukan amukup ämän orip.

¹³ Kiro onok karar wa, ak wäsuk sareanik, karauk roasiret akan owa en pote, ek pote ariai. Utianik, ak kiro onok aru karar wa miäi, ak karauk roasiret akan enmaka opok ämän me ariai, ak karauk roasiret akan sarau mesin enmakap erar are ariai. Kiro onok keseriäi itok wa.

¹⁴ Keseria, is wäimäs asiret ak emas senes wa, ak ätäi ro awau oumoi, mokoi orip sareanik, akan ou rapor kamäun awareäim. Ak kiro onok eposek keserna, iken iwäi jaunokot akas Kristen roasiret enmakap ämän wa maiei.

¹⁵ Na äpu, karauk wäimäs asiret akan woiaka epar moin, kiro onok utomoi, ak Satan nukan onok tainorin.

¹⁶ Inok roasir ko wou epar mowon kon tupsiu opok wäimäs asiret rauna, nukasar kiro wäimäs asiret jekur kamwaraura. Ko karauk Kristen roasiret kiro wäimäs asiret kamwaraun usu wa arai. Kesernuk, Kristen roasiret ak tururianik,

karauk wäimäs asiret akarar wopur orip rai, sarwaraiei.

¹⁷ Kristen roasiret akan kamwarexi roat ak sarau eposek mona rai, ak akan enmak jou maroinai, kiro sarau pakan osap arowe. Inok ros Anut nukan ämän roasiret awareäu pak inok ros kon ämän tamareäu pak, akas kiro roat jekur kamwareanik, osap eposek aräiei.

¹⁸ Owon, ik äpu, Anut nukan ämänis keser äieü, “Bulmakau nukas wit nemauk taienuk taienuk, kon oksau wa parar mau. Karauk wit nemauk utona, jaura.”

Lo 25:4

Ik xpu, “Sarau ro ko kon sarau pakan aiauk owai.”

Luk 10:7

¹⁹ Timoti, karar ros ämän aisai, “Iken kamoikeäu ro ko kar onok aru mowon.” Keser aisonuk rai, na kon ämän wa rowau. Utianik, ro oirori ra, roat 3 orip akas kon onok aparin kesek aisona rai, epar na akan ämän roianik, rapor wasare aparam.

²⁰ Utianik, kamwareäi roat ak onok aru mona rai, na kiro roat imware koi karauk kamwareäi roat akan amiakap sakau kewar. Na kiro onok keserta, akan jaunakat ak kiro onok aparianik, onok aru maun iminäiei.

²¹ Timoti, is Anut pak, Krais Jisas pak, Anut nukan sarau eitek eposek pak, akan amiakap okoro sakau ämän aisom, na jekur tainoram. Na roasiret erekapu opok onok karar mo. Na roat näunäu pak, nan jaunat pak, karar wa sarwarau, roasiret erekapu sarwaram.

²² Na kar ro Anut nukan sarau muraun sare murianik, kon tapau kurte wa atau. Karauk roat ak onok aru mona rai, na ak pak wa tururau.

Na keserta, karauk roat akas nan enmatap kar ämän wa maiei. Na jekur tai raianik, Anut nukan amukup onok eposek karar mo.

²³⁻²⁵ Karauk roat akan onok aru amop keseriäi. Keserna, karauk roasiret akas apwaromoi, kurte wasarewareäi. Utianik, karauk roat ak onok aru ämäi keseriäi. Keserna, akan onok aru kiro ämäi raiäü. Utianik, rai rai, tawa amop päi. Keseriar, onok eposek kiro amop penuk, apariai. Karauk onok eposek ämäi raiäü, kiro erekapu wa ämäi rawai, tawa amop päi.

Timoti, na rusapai an karar wa jau. Na wain eteinak an opok momoi, jam. Kis isanaisianik, nan won uru sip rau jekurnuk, na sip orip orip oiäum utoisai.

6

¹ Sarau roasiret (slev) ak kamwareäi roat akan inkaruru rai, ak erekapu akan kamwareäu ro näwäu nukan ämän jekur tainorwe. Ak kiro onok keserna, karauk roat akan onok eposek aparmoi, ak Anut jeje ämän wa auraiei. Ikes kon ämän roasiret tamareäum, kiro roat akas nais kiro ämän mesin jeje ämän wa maiei.

² Sarau roat (slev) akan kamwareäi roat Jisas mesin woiaka epar moin akas keser wa ronkatäu, “Iken kamoikeäi roat ak rusapai Kristen sarein, okon, ak iken jaunokot. Keserianik, ik akan ämän wa tainorau.” Ak keser wa ronkatäu, kiro onok aru. Utianik, ak akan kamwareäi roat akan ämän jekur tainorianik, akan sarau eposek maraiei. Owon, ak keser ronkatäiei, “Ikes akan sarau eposek maram, owon, ak rusapai Jisas mesin

woiaka epar moin, okon, ak iken jaunokot, ik akanun woiokos meieäum.”

Karauk roat aiauk sosop owaun sät ämän tamareäi.

Na okoro ämän roasiret tamaromoi, ak kiro ämän tainoraun sakau awaram.

³⁻⁵ Iken Nāwāu, Jisas Kraiś nukan ämäniś ik Anut nukan onok ätār mukiāu. Kar ros ko kar ämän kiro Jisas nukan ämän senek wa roasiret tamaronuk rai, ik äpu kiro ro nukan enip erar jou miāu, ko otop ro senek. Ko onok eposek maun ronkat wa oiāu. Kraiś nukan Ämän Eposek mesin karauk roat pak ämäniś weräiāu, ko ak pak orip orip aurätāun keseriāu. Keseria, kiro onokus, karauk roasiret ak akan jaunakat akan osap owaun woiakas weäi, ak ämäniś weräiäi, ak karauk roat akan enmaka opok jeje ämän miäi, akan jaunakat mesin ronkat aru oiäi, ak orip orip auräteäi. Kesek sät ämän tamareäi roat ak ronkat aru orip, Anut nukan epar ämän oin jekur äpu mau wa, okon, utoin. Ak keser ronkateäi, ‘Ik Anut nukan onok tainorta rai, ik osap sosop owam.’

⁶ Kiro epar, Anut nukan onok erekapu tainor-moi, ik woiok erer orip rawam. Kiro iken osap eposek.

⁷ Okoro omnokou opok, iken aninokot akas mukoin ses opok, ik kar osap orip kowau wa. Ik meiemoi, kar osap wa oi manam.

⁸ Utianik, o ra omjo ra eteinak rawai, kiro äiäk. Ik woiok erer orip rawam.

⁹ Roat ak osap sosop owaun keseriäi, kiro roat ak Satan nukas ate apwaronuk, onok aru atap atap maiei. Ak opur raut im opok neäi senek

naiei. Kiro onok aru atap atap kis rewarmoi, erekapu aru marai.

¹⁰ Aiauk sosop owaun woiakas weäi, kiro onok aru akan onoktapau. Karauk roasiret ak aiauk owaun ronkat sosop oumoi, akan woiaka epar moin kiro utiäin. Kesermana, ak usu sosop senes oianik, akan woiaka aru senes miäin.

Pol nukas Timoti Anut nukan onok eposek jekur ate rawaun auruwon.

¹¹ Utianik, na, Anut nukan ro, kiro onok aru erekapu utoinam, sumkäine. Keseria, na onok eposek momoi, Anut nukan onok karar tainoram. Na nan won epar momon sakau maun, pak na karauk roasiret akanun wonas meiäun, pak na usu owam ses sakau tai rawaun, pak na karauk roasiret pak päurar rawaun pak sarau sakau mo.

¹² Woiaka epar moin roasiret ak roat osap owaun kurteäi senek. Na nais kurteanik, nan totomat orip orip awau rawaun sakau owam. Meter na roasiret akan amiakap isan woi Jisas mesin epar mom äieta, Anut nukas na awau orip orip rawaun mesin urweisowon. Keseria, nan totomat awau orip orip rawaun sakau ate rau.

¹³ Is na sakau ämän aisaurim. Osap erekapu awau rai kiro Anut nukas ate mowon. Krai Jisas nukas Pontias-Pailot nukan amukup kon ämän amop auruwon. Anut Krai Jisas orien amiawap isas na kiro sakau ämän keser aisom.

¹⁴ Na isan ämän roumon erekapu jekur tainor. Keserta, kar ros na onok aru mom rai aisau senek wa. Keseriar tainori pote iken Näwäu, Jisas Krai ko kowai.

¹⁵ Jisas kowaun ses, kiro Anut nukasar sare mowon rau. Anut ko enip jou orip, nuka karar omnokou pakan roasiret erekapu kamwareäu, ko omsau kamwareäi roat näunäu akan kamwareäu ro näwäu, pak roat näunäu akan Näwäu.

¹⁶ Ko karar wa meieäu, ko arou merek näwäu opok raiäu, kar ros kiro arou siakup manau senek wa. Ko kar ros meter aparau wa. Kar ros ko aparau senek wa. Ik kon enip jou murianik, äiäu, ko orip orip sakau rawai. Epar.

¹⁷ Timoti, na roat omnokou pakan osap sosop orip rai keser awaram, “Ak kiro osap sosop mesin akan enmaka wa jou mau. Ak kiro osapus ak sarwarai rai wa ronkatäu, kiro osap erekapu kurte aru mai. Anut nukas ak sarwaraun mesin sakau ronkatewe.” Nukasar osap eposek sosop iken woiok ereraun ikiäu.

¹⁸ Na roasiret osap sosop orip keser awar, “Ak orip orip onok eposek karauk roasiret sarwaraun mowe. Ak woiaka erer orip, akan osap inäumoi, karauk roasiret osap wäpik arowe.”

¹⁹ Ak kiro onok eposek keserna, akan osap sosop eposek omar oik turur maiei, kiro tawa owaiei. Keseria, epar ak awau orip orip Anut nuka pak eposek rawaiei.

²⁰ Timoti, Anut nukas na sarau isowon, kiro sarau jekur kamäm. Karauk roat ak Anut nukan ronkat tainorau wa akan ronkat pakas sät ämän miäi, na kiro ämän wa tainorau. Karauk roat akas sät ämän momoi, Anut nukan ämän pak weräiäi. Kiro roat akan ronkatis ‘ika ronkat eposek orip’ äiäi, utianik, akan ronkat eposek wa.

²¹ Karauk roat ak kiro onok tainorianik, akan woiaka epar moin utoin.

Anut kon wou näu oripas ak sarwareanik, ak pak rawai.

Anut nukan Ämän Eposek
The New Testament in the Girawa Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Girawa long Niugini

copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Girawa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

857654ed-60eb-5741-bcea-dd5397d3f069